

Handläggare
Pernilla Östberg
Telefon: 08-50818051

Till
Farsta Stadsdelsnämnd
2024-04-18

Bakgrundskontroller av anställda

Svar på skrivelse M, C och L.

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna.

Sammanfattning

I en skrivelse till stadsdelsnämnden vill Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna att förvaltningen redogör för hur förvaltningen arbetar med bakgrundskontroller av anställda, konsulter och företag, vilka risker förvaltningen ser för infiltration och vilka ytterligare insatser som förvaltningen skulle vilja vidta för att förhindra infiltration.

Förvaltningen klargör att bakgrundskontroller genom registerutdrag i polisens belastningsregister görs i enlighet med stadens rekommendation vilken innebär att det alltid ska finnas ett lagstöd för de bakgrundskontroller som görs. Förvaltningen gör de bakgrundskontroller som förvaltningen är skyldig att göra enligt lag och därutöver görs bakgrundskontroller i verksamheter där det förekommer direkt och regelbunden kontakt med barn.

Förvaltningen har inlett ett arbete för öka kunskapen och medvetenheten om riskerna för välfärdsbrottslighet, infiltration och korruption i våra verksamheter. I frågan om vilka utökade insatser som förvaltningen ser ett behov av klargör förvaltningens svar att förvaltningen vare sig har rådighet eller kompetens i frågan.

Bakgrund och skrivelsens innehåll

Vid stadsdelsnämndens möte den 8 februari i år fick förvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna angående bakgrundskontroller av anställda.

Partierna vill i sin skrivelse att förvaltningen redogör för följande:

1. Vilka bakgrundskontroller gör man vid nyanställning?
2. Vilka bakgrundskontroller sker vid anlåtande av vikarier, konsulter eller bemanningsföretag?
3. Vilka risker ser man i dagsläget för infiltration och korruption hos oss på Farsta stadsdel?
4. Vilka åtgärder skulle man vilja göra, men som med dagens lagstiftning inte går, för att hindra infiltration i verksamheterna?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av HR-enheten inom avdelningen för HR och ekonomi.

Förvaltningens synpunkter och förslag

För vissa verksamheter inom kommunen finns en lagreglerad skyldighet för personer som erbjuds anställning, praktik eller uppdrag åt kommunen att uppvisa utdrag ur polisens belastningsregister. Detta gäller medarbetare som ska arbeta inom skola, förskola, LSS- och HVB-verksamhet samt familjehem eller jourhem. 2013 infördes en kompletterande lag som ger arbetsgivare rätt, men inte skyldighet, att kräva utdrag ur belastningsregistret för personer som erbjuds jobb som innefattar direkt och regelbunden kontakt med barn.

Stockholms stads ställningstagande är att bakgrundskontroller genom registerutdrag ska göras när lagstöd finns. Inom exempelvis skola och förskola finns ett krav i skollagen att arbetsgivaren ska begära registerutdrag. Stadens rekommendation är vidare att tillämpa den kompletterande lag som infördes 2013, och som ger arbetsgivare möjlighet (inte skyldighet) att begära registerkontroll även i annan verksamhet där medarbetare kommer i direkt och regelbunden kontakt med barn. Detta gäller till exempel fältassistenter, medarbetare vid fritidsgårdar och inom de särskilda insatsgrupperna.

Förvaltningen följer stadens hållning i frågan om bakgrundskontroller genom registerutdrag från belastningsregistret. Detta gäller för alla nyanställningar, oavsett anställningsform, liksom för alla konsulter och företag som anlitas till våra verksamheter där barn vistas. När det gäller bemanningsföretag så följer vi upp att företaget gjort ett registerutdrag på aktuell konsult till exempel har krav på registerutdrag ur belastningsregister reglerats i ramavtalet mellan förvaltningen och Skyddsvärnet (Trygghetsvårdarna).

Förvaltningen som arbetsgivare kan bara begära registerutdrag i samband med att vi erbjuder anställning eller har valt ut någon som ska anlitas i verksamheten. Vi har heller inte någon rätt att kräva att personer som redan har anställts, anlits eller tagits emot ska visa nytt registerutdrag vid ett senare tillfälle (vilket bland annat var fallet i Södertälje, som Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna refererar till i skrivelsen).

Frågan om välfärdsbrottslighet, infiltration och korruption har väckt allt mer uppmärksamhet under senare tid varför staden, och alla förvaltningar, har frågan som ett prioriteringsområde. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med en handlingsplan men det finns ett stort behov att både höja kunskapsnivån inom förvaltningen och att utveckla det systematiska uppföljnings- och kontrollarbetet.

Frågan om vilka behov av ytterligare åtgärder som skulle behöva vidtas för att stävja risk för infiltration i verksamheterna är en fråga som förvaltningen inte har rådighet i (eller kompetens för) och kan heller inte självständigt bedöma vad som skulle vara önskvärda lagändringar. Frågan är komplex och berör flera olika lagstiftningar men också kollektivavtal som måste sammanvägas. Staden följer den utredning som regeringen har tillsatt.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Pernilla Östberg
HR-chef
Första stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelsen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2024-03-25